

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

---

Broj:

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
AGENCIJE ZA STATISTIKU BiH
ZA 2004.GODINU

Sarajevo, juni 2005. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	REVIZIONI IZVJEŠTAJ	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja	4
3.	Nalazi i preporuke	5
3.1.	Sistem internih kontrola	5
3.1.1.	Upravljanje i rukovođenje	6
3.1.2.	Planiranje i izvršenje budžeta	7
3.1.3.	Popis sredstava i izvora sredstava	9
3.1.4.	Program posebne namjene	9
3.1.5.	Informacioni sistem	10
4.	KORESPONDENCIJA	11
5.	Rezime	11

I MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i to: Bilansa stanja, Računa prihoda i rashoda, Iskaza o kapitalnim izdacima i Izvještaja o izvršenju budžeta na dan 31.12.2004. godine u Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija). Revizija je ispitivala i usaglašavanja sa primjenljivim zakonima i funkcionisanje sistema internih kontrola.
- 1.2. Rukovodstvo Agencije je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonska osnova revizije sadržana je u Zakonu o reviziji finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine. Reviziju smo obavili u skladu sa revizionim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija - INTOSAI. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenljivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sistema internih kontrola kojima se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvještavanje i efikasno poslovanje.
- 1.4. Revizija je, na osnovu uzoraka, ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ured za reviziju izražava rezervu na finansijske izvještaje za Agenciju za 2004. godinu iz niže navedenih razloga:

- Kašnjenje u imenovanju direktora i zamjenika direktora Agencije kao osnovne pretpostavke za uspostavu zakonske funkcije te institucije (tačka 3.1.1. Izvještaja);
- Planiranje budžeta nije urađeno kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definisanih ciljeva i zadataka poslovanja (tačka 3.1.2. Izvještaja);
- Nedosljedna primjena propisa koji uređuju oblast računovodstva u dijelu koji se odnosi na obavljanje godišnjih popisa sredstava i izvora sredstava (tačka 3.1.3. Izvještaja);

II REVIZIONI IZVJEŠTAJ

1. Uvod

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) funkcionisala je na osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o osnivanju Agencije od 20.08.1998. godine do 30.11.2002. godine, a od 01.12.2002. godine na osnovu Zakona o statistici BiH (Zakon donesen od strane Visokog predstavnika, «Službeni glasnik BiH» broj:34/02). S obzirom da je proces implementacije Zakona o statistici BiH započeo krajem septembra 2004. godine, imenovanjem direktora i zamjenika direktora Agencije, većim dijelom 2004. godine Agencija je funkcionisala na osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o osnivanju Agencije za statistiku BiH.

Odredbama Zakona o statistici BiH utvrđene su nadležnosti Agencije i to: u skladu sa međunarodno prihvaćenom metodologijom Agencija prikuplja, izrađuje i distribuira prikupljene statističke podatke za BiH, na osnovu podataka entitetskih zavoda za statistiku; predstavlja BiH pri međunarodnim organizacijama i ispunjava obaveze BiH iz oblasti statistike; utvrđuje statističke standarde za realizaciju Programa, što obuhvata mjere potrebne za usklađivanje statistike na nivou BiH; Agencija podstiče saradnju između zavoda za statistiku entiteta i osigurava redovnu razmjenu podataka između ovih zavoda; kada to državni organi budu smatrali neophodnim, Agencija će koordinirati planiranje, vođenje i objavljivanje rezultata popisa stanovništva i domaćinstava BiH, u skladu sa Opštim okvirnim sporazumom za mir u BiH uključujući Aneks 7. i 10. Sporazuma. Agencija vrši praćenje primjene i korištenja usvojenih standarda i izvještava o stepenu poštovanja standarda u godišnjem izvještaju.

Vijeće ministara BiH je u skladu sa svojim ovlaštenjima u novembru 2004. godine imenovalo Vijeće za statistiku koje je u skladu sa odredbama Zakona o statistici nadležno za davanje mišljenja u vezi sa pripremom i realizacijom programa, funkcionisanjem i daljim razvojem statistike BiH.

Za svoj rad Agencija je odgovorna Vijeću ministara BiH.

2. Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju izvršio je reviziju Agencije za 2003. godinu, o čemu je sastavljen Izvještaj o reviziji. Osvrtom na preporuke revizije, date u navedenom Izvještaju, utvrđeno je da Agencija nije poduzela sve aktivnosti na otklanjanju konstatovanih nedostataka.

Realizovane preporuke:

- Vijeće ministara BiH je u septembru 2004. godine imenovalo direktora i zamjenike direktora Agencije;
- Izvršen je vanredni popis stalnih sredstava i ista su usaglašena sa knjigovodstvenim stanjem;
- Izvršen je prijem osobe na upražnjeno radno mjesto referenta u računovodstvu koji ujedno obavlja poslove likvidatora – kontrolora;
- Izvršen je povrat dva kompjutera koje su po reversima zadužili raniji rukovodilac i zaposlenik Agencije;
- Agencija je u oktobru 2004. godine usvojila dio pravila kojima se reguliše visina i kontrola troškova i to u vidu pojedinačnih odluka (Odluka o sadržaju zahtjeva, načinu izdavanja i pravdanja putnog naloga i korištenje službenog automobila Agencije; Odluka o procedurama kontrole korištenja fiksnih telefona; Odluka o pravu na korištenje službenih mobilnih telefona i naknadi za njihovo korištenje; Odluku o procedurama kontrole korištenja reprezentacije i Odluka o troškovima korištenja elektronske pošte);

- Usvojene su interne procedure o korištenju i upotrebi informacionog sistema i to: interne procedure o zaštiti i kontroli podataka i iste se dosljedno primjenjuju; izvršene su pravilne postavke za pristup Internetu i regulisano pitanje antivirusne zaštite podataka i usvojena su pravila i procedure pravljenja rezervnih kopija podataka i iste se kontrolišu i redovno primjenjuju.

Aktivnosti koje su u toku:

- Izrađen je novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i upućen na davanje saglasnosti Vijeću ministara BiH;

Preporuke koje nisu realizovane:

- Agencija se nije dosljedno pridržavala propisa iz oblasti računovodstva i finansija koji su vezani za obavljanje inventure;
- Nisu izvršena unapređenja u planiranju budžeta Agencije.

3. Nalazi i preporuke**3.1. Sistem internih kontrola**

Revizija je uočila određene nedostatke u sistemu internih kontrola¹ koji su velikim dijelom posljedica kašnjenja imenovanja direktora i odnose se na:

- planiranje budžeta nije urađeno kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definisanih ciljeva i zadataka poslovanja (vidjeti u tački 3.1.2.);
- Slabosti u planiranju i praćenju izvršenja budžeta za program posebne namjene «Anketa o budžetu stanovništva i zaposlenosti» (vidjeti u tački 3.1.4).

Agencija nije dosljedno primjenjivala propise:

- iz oblasti računovodstva u dijelu koji se odnosi na inventarisanje sredstava i izvora sredstava (vidjeti u tački 3.1.3.).

---

¹Sistem internih kontrola podrazumijeva skup postupaka i mjera koje poduzima rukovodstvo u cilju osiguranja tačnosti i pravilnosti evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima, te efikasnosti, ekonomičnosti i efektivnosti trošenja javnog novca.

3.1.1. Upravljanje i rukovođenje

Ured za reviziju je utvrdio nedostatke u sistemu upravljanja i rukovođenja Agencijom, kao posljedicu kašnjenja u imenovanju direktora i zamjenika direktora Agencije. Posljedica se ogleda u tome da je Agencija poslovala po Odluci Vijeća ministara BiH o osnivanju Agencije za statistiku sve do kraja septembra 2004.godine kada je izvršeno imenovanje rukovodstva u skladu sa Zakonom o statistici BiH. Do imenovanja direktora, Agencijom je rukovodio zatečeni predsjednik Poslovnog odbora, koji je bio prinuđen da samostalno donosi odluke koje nisu verifikovane od kolektivnog organa rukovođenja jer su dva člana Poslovnog odbora samoinicijativno napustila Agenciju u toku 2003. godine.

Zbog kašnjenja u imenovanju direktora, u Agenciji se i dalje primjenjuje postojeći Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji kojim su predviđena 24 radna mjesta koji nije prilagođen Zakonu o statistici, a trenutno je zaposleno 16 izvršilaca. Direktor Agencije je u skladu sa svojim ovlaštenjima sačinio novi Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, koji je prihvaćen od strane Vijeća za statistiku i dostavljen Vijeću ministara na davanje saglasnosti i njegova primjena bi trebala započeti u toku 2005. godine, kada se očekuje i rješenje nedostatka poslovnog prostora, kao ograničavajućeg faktora u prijemu predviđenog broja zaposlenika. Popunom predviđenih radnih mjesta po tom Pravilniku osigurali bi se uslovi za poslovanje te institucije kako je to propisano Zakonom o statistici.

Sve do augusta 2004. godine, kada je popunjeno radno mjesto referenta u računovodstvu, koji ujedno obavlja poslove kontrolora – likvidatora, u Agenciji nije formalno postojalo razdvajanje funkcija u materijalno finansijskom poslovanju, tako da je sve poslove vezano za obradu i kontrolu dokumentacije obavljala jedna stalno zaposlena osoba. Do imenovanja direktora, Agencija je poslovala sa nepotpunim internih pravilima kojim se ograničava pojedinačno pravo na stvaranje pojedinih rashoda kao i njihova visina. U oktobru 2004. godine usvojeni su slijedeći interni akti kojim se bliže uređuje poslovanje Agencije: Pravilnik o internoj kontroli i reviziji materijalno finansijskog poslovanja; Odluka o formiranju Komisije za provođenje interne revizije i otklanjanja nepravilnosti u materijalno-finansijskom poslovanju Agencije; Odluka o utvrđivanju visine blagajničkog maksimuma za Projekt posebne namjene; Odluka o sadržaju zahtjeva, načinu izdavanja i pravdanja putnog naloga i korištenje službenog automobila Agencije; Odluka o procedurama kontrole korištenja fiksnih telefona; Odluka o pravu na korištenje službenih mobilnih telefona i naknadi za njihovo korištenje; Odluku o procedurama kontrole korištenja reprezentacije i Odluka o troškovima korištenja elektronske pošte (e-mail).

Mišljenja smo da su naprijed opisane slabosti imale za posljedicu odlaganje u obavljanju zakonom propisanih aktivnosti te institucije.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu Agencije da poduzme dodatne aktivnosti u cilju implementacije usvojenog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, kao i na postupcima neophodnim za brže rješavanje nedostajućeg poslovnog prostora, kako bi se osigurali uslovi za efikasno obavljanje poslova iz nadležnosti te institucije.

Utvrdili smo da je Agencija izradila Program rada i Izvještaj o radu za 2004. godinu. Program rada dostavljen je Vijeću ministara BiH, bez prethodno pribavljenog mišljenja Ministarstva finansija i trezora o finansijskim aspektima tog programa rada.

Ova obaveza je propisana u tački 37. Odluke o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije uprave institucija BiH². U Agenciji nisu dobili zvaničnu potvrdu Vijeća ministara o usvajanju programa rada za 2004. godinu.

U skladu sa važećim propisima³ godišnji izvještaji o poslovanju institucija BiH podnose se odvojeno i to finansijski izvještaj se podnosi Ministarstvu finansija i trezora, a izvještaj o radu se podnosi Vijeću ministara BiH. Prema našem mišljenju ovakav način izvještavanja ne daje potpunu informaciju o poslovanju institucija, jer se na dva mjesta podnose izvještaji sa različitim sadržajem koji pojedinačno ne prikazuju stvarno stanje o ostvarenim rezultatima poslovanja.

Preporučujemo rukovodstvu da ubuduće, prije dostavljanja programa rada na usvajanje Vijeću ministara BiH, prethodno pribavi saglasnost Ministarstva finansija i trezora BiH na finansijski aspekt tog programa, kako je to propisano navedenom Odlukom Vijeća ministara BiH, kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali u budućem poslovanju Agencije. Mišljenja smo da Agencija treba sačinjavati zbirne godišnje izvještaje koji će sadržavati izvršene i neizvršene planirane aktivnosti zajedno sa finansijskim pokazateljima o izvršenju budžeta i finansijskoj poziciji te institucije. Ovakvim načinom izvještavanja, organi kojim se podnosi izvještaj o poslovanju, imali bi na raspolaganju konkretne komparativne pokazatelje o realizovanim operativnim aktivnostima i utrošenim finansijskim sredstvima za te aktivnosti, što bi, prema našem mišljenju, unaprijedilo kvalitetu ocjenjivanja poslovanja institucija BiH. Smatramo da se ova unapređenja u izvještavanju trebaju realizovati u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH uz prethodnu saglasnost Vijeća ministara BiH.

3.1.2. Planiranje i izvršenje budžeta

Prijedlog budžeta Agencije za 2004. godinu izvršen je u ukupnom iznosu od 1.114.956,00 KM za planiranih 24 izvršilaca, od toga za tekuće izdatke iznos od 695.156,00 KM, kapitalne izdatke iznos od 69.800,00 KM i program posebne namjene »Anketa o budžetu domaćinstava i zaposlenosti« iznos od 350.000,00 KM. Ministarstvo finansija i trezora BiH je bez prethodnih konsultacija sa predstavnicima Agencije izvršilo umanjeње budžeta tako da je isti odobren u iznosu od 575.360 KM za planiranih 14 zaposlenih od toga: tekući izdaci u iznosu od 475.360 KM i program posebne namjene u iznosu od 100.000,00 KM. Na zahtjev Agencije, a zbog kašnjenja u usvajanju budžeta za 2004. godinu, Vijeće ministara BiH je, 08.04.2004. godine, odobrilo upotrebu sredstava iz tekuće rezerve za tu instituciju u iznosu od 40.000,00 KM kao učešće države BiH u Programu posebne namjene za izvršenje aktivnosti na projektu »Anketa o budžetu domaćinstava i zaposlenosti«, tako da je ukupno odobreni budžet za 2004. godinu iznosio 615.360 KM.

Kao posljedica nedostajućih dodatnih konsultacija, prije usvajanja konačnog budžeta Agencije za 2004. godinu, Ministarstvo finansija i trezora BiH dana 30.11.2004. godine, izdalo je Agenciji Odobrenje za restrukturiranje rashoda u dijelu tekućih izdataka u iznosu od 15.800 KM zbog manje planiranih sredstava na poziciji »Izdaci za tekuće održavanje«. Struktura restrukturiranih sredstava prikazana je u tabeli »Izvršenje budžeta Agencije za 2004. godinu«.

² Odluka Vijeća ministara BiH o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije uprave institucija Bosne i Hercegovine (Sl. Glasnik BiH broj: 12/03)

³ Zakon o Ministarstvima i drugim organima uprave BiH (Sl. Glasnik BiH broj:05/03); Zakon o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2004. godinu (Sl. Glasnik BiH broj: 23/04)

Ostvareni ukupni rashodi Agencije za 2004. godinu iznosili su 423.761 KM ili 191.599 KM manje od planiranih (realizovano je 79,96% od planiranih tekućih izdataka i 31,19 % od planiranih sredstava za program posebne namjene).

Pregled izvršenja budžeta Agencije za statistiku BiH za 2004. godinu prikazan je u narednoj tabeli:

R. Br.	Vrsta rashoda	Odobreno budžetom 2004. god.	Restruk budžeta po Odluci VM	Tekuća rezerva	Ukupno budžet za 2004. (3+4+5)	Izvršenje budžeta za 2004.	Odstupanje (6 - 7)	Indeks (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Tekući izdaci	475.360	0		475.360	380.097	95.263	79,96
1.	Plaće zaposlenih	277.200	0		277.200	236.359	40.841	85,26
2.	Naknade troškova zaposl.	83.160	-5.000		78.160	40.012	38.148	51,19
3.	Putni troškovi	15.000	-4.000		11.000	3.084	7.916	28,03
4.	Izdaci za energiju	0	0		0	0	0	0
5.	Izdaci za komunalne usluge	25.000	0		25.000	24.177	823	96,70
6.	Nabavka materijala	20.000	-3.000		17.000	16.897	103	99,39
7.	Izdaci za usl. prijev. i goriva	6.000	-1.800		4.200	3.472	728	82,66
8.	Unajmlj. imovine i oprem.	0	0		0	0	0	0
9.	Izdaci za tekuće održavanje	7.000	15.800		22.800	18.227	4.573	79,94
10.	Izdaci za osiguranje	2.000	-2.000		0	0	0	0
11.	Ugovorene usluge	40.000	0		40.000	37.869	2.131	94,67
II	Tekući grantovi	0	0			0	0	0
III	Kapitalni izdaci	0	0			0	0	0
1.	Nabavka građevina	0	0			0	0	0
2.	Nabavka opreme	0	0			0	0	0
3.	Nabavka ostalih stal. sred.	0	0			0	0	0
IV	Programi poseb. namjene	100.000	0	40.000	140.000	43.664	96.336	31,19
	Anketa o budžetu domaćin. i zaposlenosti	100.000	0	40.000	140.000	43.664	96.336	31,19
			0					
			0					
V	SVE UKUPNO (I - IV)	575.360	0	40.000	615.360	423.761	191.599	68,86
	Broj zaposlenih	14	0			15		

Agencija nije prekoračila pojedine stavke odobrenog budžeta niti ukupan budžet za 2004. godinu. Manje ostvareni tekući izdaci i izdaci za program posebne namjene finansirani iz budžeta za iznos od 191.599 KM ukazuju na činjenicu da za Agenciju nije adekvatno izvršeno planiranje budžetskih stavki. Najznačajniji razlog se odnosi na propušteno zapošljavanje planiranog broja zaposlenih u toj instituciji prema predloženoj dinamici zapošljavanja po kojoj je predviđeno zapošljavanje novih izvršilaca u martu 2004. godine (Budžet odobren za 14 izvršilaca koji su trebali prema planu zapošljavanju početi sa radom u prvom kvartalu, a stvarno zaposlenih 15 od kojih je 4 zaposleno u drugoj polovini 2004. godine).

Svjesni činjenice da u kreiranju budžeta postoje ograničavajući faktori nametnuti od strane Ministarstva finansija i trezora BiH, Ured za reviziju je i u ranijim izvještajima o izvršenoj reviziji Agencije, skretao pažnju na slabosti u planiranju budžeta Agencije, i davao preporuke da prilikom planiranja budžeta treba uzeti u obzir vlastite analize i procjene potrebnih sredstava, predviđene donacije, plan potrebnih kapitalnih sredstava, realne potrebe u ljudskim resursima, te da utrošak odobrenih sredstava prilagodi usvojenim operativnim planovima.

Na taj način bi se smanjilo odstupanje planiranog i odobrenog budžeta, a potrebna sredstva za izvršenje planiranih aktivnosti te institucije bi se svela u realne okvire.

3.1.3. Popis sredstava i izvora sredstava

Revizijom je utvrđeno da je Agencija izvršila inventarisanje sredstava i izvora sredstava sa stanjem na dan 31.12.2004. Direktor Agencije donio je Odluku o vršenju popisa i formiranju komisije za popis stalnih sredstava i inventara i komisije za popis potraživanja i obaveza, a da nije određena centralna popisna komisija, koja bi, prema Uputstvu Ministarstva finansija i trezora BiH, o obavljanju popisa za 2004. godinu broj:01-St4-50-6438/04 od 08.12.2004. trebala da sačini Elaborat o izvršenom popisu i koordinira rad na aktivnostima provođenja popisa. Također smo utvrdili da rukovodstvo Agencije nije donijelo Odluku o usvajanju izvještaja popisnih komisija o izvršenom popisu stalnih sredstava obaveza i novčanih sredstava, što je prema navedenom Uputstvu bila obaveza rukovodstva te institucije. Pored toga što redovna godišnja inventura predstavlja zakonsku obavezu, ukoliko se kvalitetno organizuje i izvrši u skladu sa važećim propisima, stvara pretpostavke da sredstva i izvori sredstava budu prikazani u finansijskim izvještajima na fer i istinit način.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu Agencije da ubuduće posveti više pažnje prilikom organizovanja i vršenja inventarisanja, te navedene aktivnost obavi kako to nalažu računovodstveni standardi i propisi koji uređuju tu oblast, kako se navedeni propusti ne bi u budućnosti ponavljali.

3.1.4. Program posebne namjene «Anketa o budžetu domaćinstava i zaposlenosti»

Prema usvojenom budžetu za 2004. godinu Agencije u stavci programi posebne namjene «Anketa o budžetu domaćinstava i zaposlenosti» planirana su sredstva iz Budžeta BiH u iznosu od 100.000,00 KM, a utrošena su na dan 31.12.2004. godine u iznosu od 8.749 KM.

Naime, revizijom je utvrđeno da je Agencija planirala navedena sredstva za nastavak projekta «Anketa o budžetu domaćinstava i zaposlenosti» koji bi, prema postojećoj dokumentaciji trebalo da finansira italijanska Vlada putem Nacionalnog biroa za statistiku (ISTAT).

Po usvojenom finansijskom planu projekta dio od 100.000,00 KM finansirat će se iz budžetskih sredstava kao inicijalna sredstva za realizaciju projekta, a od strane italijanske Vlade predviđeno je refundiranje utrošenih sredstava za taj projekt. Praćenje realizacije projekta vrši se od strane ISTAT (Državna statistička agencija Italije), putem predstavnika koji je direktno angažovan u Agenciji od strane ISTAT-a. Projektom je predviđeno plaćanje dnevnica angažovanom domaćem osoblju (anketari i supervizori) i to 34,00 EUR za jedan dan, a 60,00 EUR za jedno ili više noćenja, putni troškovi u iznosu do 34,34 EUR i troškove zajedničkih sastanaka i nabavka opreme. Revizijom smo utvrdili da je projekt realizovan u skladu sa usvojenom strukturom rashoda i to:

Naknade	630.532,39 KM
Putni troškovi	5.041,90 KM
Komunalne usluge	86,00 KM
Nabavka materijala	786,00 KM
Usluge prijevoza i goriva	1.571,00 KM
Ugovorne usluge	25.456,90 KM
Nabavka opreme	10.716,44 KM
UKUPNO	704.190,63 KM

Na osnovu zahtjeva Agencije za statistiku BiH u periodu od 09.01.-31.12.2004.godine, Vlada Republike Italije je izvršila refundaciju sredstava Programa posebnih namjena u iznosu 337.722,39 EUR ili 660.527,58 KM.

Na osnovu podataka dobivenih potvrdom od strane Ministarstva finansija i trezora BiH utvrdili smo da je to ministarstvo prihodovalo pod 31.12.2004. godine iznos od 70.735,67 EUR ili 138.346,95 KM koji je uplaćen od strane ISTAT-a 01.03.2005. godine kao refundacija troškova za august i septembar 2004. godine, što je suprotno odredbama međunarodnog računovodstvenog standarda – Računovodstvo donacija i pomoći.⁴

Kada se od ukupnog iznosa refundiranih sredstava u 2004. godini, oduzme iznos sredstava refundiranih u 2005. godini (660.527,58 – 138.346,95) dobit će se iznos od 522.180,69 KM stvarno refundiranih sredstava u 2004. godini. Da bi se pokrili stvarno nastali troškovi za taj projekt iz budžeta je potrošeno 182.010 KM, od kog iznosa je utrošeno iz tekuće rezerve 34.915 KM, a ostatak od 147.095 KM utrošen je iz budžeta sa stavke «Projekt posebne namjene» (odobreno budžetom 100.000 KM), što je za 47.095 KM više od planiranih sredstava.

Prema našem mišljenju, ovakav način poslovanja koji je doveo do prekoračenja budžetom odobrenih sredstava za navedeni projekt, rezultat je slabosti u planiranju budžeta koje se ogledaju u propuštenim naknadnim komunikacijama od strane Ministarstva finansija i trezora BiH prema Agenciji, prilikom utvrđivanja konačnog plana budžeta, jer je u projekciji budžeta za 2004. godinu Agencija predviđela iznos od 300.000 KM kao inicijalna sredstva za realizaciju tog projekta.

S obzirom da se i u slijedećoj godini očekuje nastavak navedenog projekta, Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu Agencije da osigura takvu koordinaciji sa Ministarstvom za finansije i trezor BiH kojom će se postići veći stepen usklađenosti stvarno potrebnih sredstava iz budžeta za realizaciju tog projekta i poboljšati praćenje utroška tih sredstava kako se ovakvi propusti ne bi u budućnosti ponavljali.

3.1.5. Informacioni sistem

Rukovodstvo Agencije je donijelo strategiju razvoja i procedure za korištenje informacionog sistema. Procedure za korištenje informacionog sistema je potrebno distribuirati svim korisnicima i osigurati da se poštuju, uz jasno definisane obaveze i odgovornosti svih korisnika. Kako bi se informatički kapaciteti koristili na najbolji način, potrebno je na osnovu donesene strategije razvoja definisati programe i projekte uvođenja poslovnih aplikacija i statističkih baza podataka, koje za sada ne postoje. Nezamislivo je imati modernu agenciju za statistiku bez korištenja statističkih alata podržanih informacionim tehnologijama i bazama podataka, te ovom prilikom Ured za reviziju daje podršku i preporuku za uvođenje modernog načina poslovanja u ovu instituciju.

Rukovodstvo Agencije mora uzeti u obzir specifičnosti svog poslovanja i osigurati neometane uslove rada informacionog sistema i sve tehničke preduslove za uspostavu novog informacionog sistema, kao što je nabavka novih servera i proširenje memorije postojeće opreme. Također, Agencija bi trebala izvršiti klasifikaciju svih podataka, što će poslužiti pri definisanju prava pristupa podacima u elektronskom obliku.

⁴ Međunarodni računovodstveni standard – Računovodstvo donacija i pomoći definiše ovu poslovnu promjenu na slijedeći način: «Pravno lice može primiti donaciju kao kompenzaciju za rashode ili gubitke nastale u prethodnom obračunskom periodu. Takva se donacija priznaje kao prihod u periodu kad se prima, i to kao vanredna stavka ako je prikladno, te se objavljuje kako bi se osiguralo da je njen učinak sasvim razumljiv».

Napominjemo da će Ured za reviziju u svom Izvještaju o reviziji poslovanja Ministarstva finansija i trezora za 2004. godinu detaljnije obraditi ovaj propust.

Revizijom je utvrđeno da se rezervne kopije na korisničkim računarima ne prave redovno.

Ured za reviziju preporučuje Agenciji, kreiranje dnevnog backup-a podataka, kako bi se spriječilo gubljenje bitnih podataka za funkcionisanje institucije, s obzirom da postoje svi tehnički preduslovi.

4. KORESPONDENCIJA

Agenciji je dana 05.05.2005. godine, uručen Nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji za 2004. godinu, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i očitovanja na nalaz revizije.

U ostavljenom roku od 10 dana, Agencija nije dostavila očitovanje i primjedbe na Izvještaj revizije.

Izvještaj za Parlamentarnu skupštinu BiH predstavlja Izvještaj dostavljen klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja.

5. Rezime utvrđenih nepravilnosti i nedostataka

Revidiranjem poslovanja Agencije za 2004. godinu utvrdili smo određeni broj nepravilnosti i nedostataka u dijelu koji se odnosi na:

- kašnjenje u imenovanju direktora i zamjenika direktora Agencije, kao pretpostavke za uspostavu zakonske funkcije te institucije (tačka 3.1.1. Izvještaja);
- planiranje budžeta nije urađeno kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definisanih ciljeva i zadataka poslovanja (tačka 3.1.2. Izvještaja);
- nedosljedna primjena propisa iz oblasti računovodstva i finansija u dijelu koji se odnosi na inventarisanje sredstava i izvora sredstava (tačka 3.1.3. Izvještaja);
- slabosti u planiranju i praćenju izvršenja budžeta za program posebne namjene «Anketa o budžetu domaćinstava i zaposlenosti» (tačka 3.1.4. Izvještaja);
- rezervne kopije na korisničkim računarima ne sačinjavaju se redovno, što može dovesti do gubitka bitnih podataka (tačka 3.1.5. Izvještaja).

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

Samir Mušović

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

Dragan Kulina